

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Riigikogu
riigikogu@riigikogu.ee

Teie 15.04.2026
Meie 01.05.2026

nr 2-3/15-520
nr 2-6/26-2969-2

Vastus pöördumisele

Vastame Teie poolt esitatud alljärgnevatele küsimustele, mis puudutavad kütusehindade mõju Justiits- ja Digiministeeriumi vastutusvaldkonnale.

1. Milline on kütusehindade järsu tõusu mõju Teie vastutusvaldkonnale tervikuna?

Otsene mõju avaldub eelkõige transpordikulude suurenemises, kuid kaudne mõju ulatub praktiliselt kõikidesse kulukomponentidesse. Peamine mõju on vanglate valdkonnale ning märtsikuu andmete põhjal on näiteks vanglate kütusekulud võrreldes eelmise aasta sama perioodiga kasvanud ligikaudu 20%. Lisaks kandub hinnatõus tõenäoliselt edasi ka kaupade ja teenuste hindadesse, sealhulgas toiduainete, logistika ning erinevate sisse ostetavate teenuste kuludesse. Seetõttu on kogumõju ulatus laiem ning selle täpne hindamine eeldab pikemaajalist vaadet.

2. Millised on peamised riskid Teie vastutusvaldkonnas juhul, kui kütuse hinnad pusivad pikaajaliselt kõrgel tasemel?

Peamiste riskidena näeme hetkel järgmist:

- kinnipeetavate transpordikulude märkimisväärne kasv;
- kauba- ja varustuskulude (sh toit, hooldusmaterjalid) suurenemine;
- teenusepakujate (nt toitlustus, jäätmekäitlus, hooldus) hinnatõus läbi lepingute;
- vajadus olemasolevate lepingute ümbervaatomiseks või indekseerimiseks;
- uute hangete kiirem kallinemine võrreldes varasemate perioodidega;
- surve eelarvele juhul, kui kulude kasv ei ole kaetud täiendava rahastusega, mis võib tingida ümberprioriseerimisi ning kokkuhoiumeetmeid teistes tegevustes.

3. Milliseid ettevalmistusi on tehtud võimaliku pikaajalise kütuse hinnatõusu mõjude leevendamiseks, sealhulgas Teie vastutusvaldkonna toimimise tagamiseks?

Valitsemisalas jälgitakse kulude dünaamikat ning hinnatakse jooksvalt eelarvemõjusid. Vajadusel tehakse ümberprioriseerimisi ning optimeeritakse tegevusi, et tagada põhiteenuste katkematu toimimine.

4. Kas Teie vastutusvaldkonnas on tehtud kriisiplaan olukorraks, kus kütuse tarneahelates võib tekkida tõsiseid häired või tekib pikem kütuse puudus?

Valitsemisalas lähtutakse üldistest riiklikest kriisireguleerimise põhimõtetest ning asutustel on olemas toimepidevuse plaanid, mis hõlmavad ka kriitiliste ressurssidega seotud riskide haldamist. Asutused,

mille igapäevane toimepidevus võib otseselt sõltuda kütuse kättesaadavusest on toimepidevuse plaanides käsitletud ka tegevusi kütuse häirete korral.

5. Millised on peamised meetmed, mida sellises olukorras rakendatakse?

Võimalike tarnehäirete või kütusepuuduse korral rakendatakse eelkõige järgmisi meetmeid:

- kriitiliste tegevuste ja teenuste prioriseerimine (nt vanglate toimimine, hädavajalikud transpordid);
- transpordivajaduste optimeerimine ja vähendamine miinimumini;
- alternatiivsete lahenduste kasutamine, sealhulgas võimalusel digilahenduste ja kaugtöö suurem rakendamine;
- koostöö teiste riigiasutustega ressursside efektiivsemaks kasutamiseks;
- lepinguliste suhete ja hangete paindlik kohandamine vastavalt turuolukorrale.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Kairi Sirkel 5623 4412
kairi.sirkel@justdigi.ee

Taavi Siru 5365 6587
taavi.siru@justdigi.ee

Liisi Seene 5350 9446
liisi.seene@justdigi.ee